

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Școala Doctorală de Drept
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Ciclul III – Studii universitare de doctorat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Doctorat - PPUA

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Soluționarea litigiilor de comerț internațional						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Carmen Tamara Ungureanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Carmen Tamara Ungureanu						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					80
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					64
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					50
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					208
3.8 Total ore pe semestru					250
3.9 Număr de credite					10

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Dreptul comerțului internațional
4.2 De competențe	Calitatea de doctorand

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Capacitatea de a califica un litigiu de comerț internațional.</p> <p>C2. Capacitatea de a stabili autoritatea competentă pentru soluționarea litigiului de comerț internațional.</p> <p>C3. Capacitatea de a alege modalitatea cea mai convenabilă pentru soluționarea litigiului de comerț internațional, în contextul evoluțiilor la nivel mondial, determinate, printre altele, și de funcțiile Internetului.</p> <p>C4. Capacitatea de a identifica normele/legea aplicabilă pentru soluționarea fondului litigiului de comerț internațional.</p> <p>C5. Capacitatea de a previzualiza posibilitatea executării unui acord rezultat din mediere, a unei hotărâri arbitrale străine sau a unei hotărâri judecătorești străine.</p> <p>C6. Capacitatea de a aplica regulile generale de soluționare a litigiilor de comerț internațional în domenii caracterizate printr-o anumită specificitate.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Înțelegerea rolului negocierii și a clarității elaborării contractelor de comerț internațional în evitarea apariției litigiilor de comerț internațional relațiile comerciale internaționale.</p> <p>CT2. Utilizarea cunoștințelor din materia contractelor comerciale internaționale pentru analiza modurilor alternative de soluționare a litigiilor, ca metode amiabile care permit continuarea raporturilor dintre părțile aflate în litigiu.</p> <p>CT3. Conștientizarea avantajelor și dezavantajelor progresului în domeniul soluționării litigiilor de comerț internațional și construirea unui ghid de bune practici în acest domeniu, multilateral avantajos.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aprofundarea problematicii soluționării litigiilor de comerț internațional. ▪ Analiza detaliată și aprofundată a arbitrajului comercial și a arbitrajului internațional de investiții, ca modalități specifice de soluționare a litigiilor de comerț internațional. ▪ Insistarea pe metodele alternative de soluționare a litigiilor și pe mijloacele online de rezolvare a situațiilor conflictuale, care pot degenera în litigii de comerț internațional. ▪ Înțelegerea problemelor specifice unui litigiu de comerț internațional, prin stabilirea autorității competente să soluționeze litigiul și, apoi, a normelor/ legii aplicabile fondului acestuia.<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determinarea pașilor de urmat pentru a asigura într-o proporție cât mai mare executarea soluției date litigiului de comerț internațional.
7.2. Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, doctoranzii vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Folosească cu ușurință normele interne și internaționale pentru a alege cea mai avantajoasă soluție în vederea rezolvării litigiului de comerț internațional. ▪ Ghideze un operator de comerț internațional, indicând-i pașii de urmat în vederea soluționării litigiului, cu posibilitatea continuării relațiilor contractuale cu adversarul din situația conflictuală. ▪ Descrie etapele pe care trebuie să le urmeze un justițiabil/avocat/judecător/arbitru pentru a ajunge la soluționarea unui litigiu de comerț internațional și la atingerea obiectivului final, și anume executarea. ▪ Aplice și să adapteze cunoștințele acumulate unor situații noi, care ar putea fi determinate de progresul tehnologiei, în general și a Internetului, în special. ▪ Elaboreze o lucrare scrisă, eventual sub forma unui articol, având o temă specifică din materia soluționării litigiilor de comerț internațional.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Soluționarea litigiilor de comerț internațional. Noțiuni introductive. Cine soluționează litigiul? Care este legea aplicabilă litigiului? Cum se pune în executare soluția dată litigiului?	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,2,3,4)
2.	Mijloace alternative de soluționare a litigiilor de comerț internațional. Aspecte generale privind medierea, concilierea, Dispute Board.	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,7,8,9)
3.	Medierea litigiilor de comerț internațional: Medierea internațională în statele membre UE. Medierea internațională în afara UE. Legea aplicabilă acordului/convenției de mediere internațională. Legea aplicabilă acordului rezultat din medierea internațională. Executarea acordului rezultat din medierea internațională	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,10)
4.	Soluționarea online a litigiilor de comerț internațional	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,9)
5.	Soluționarea litigiilor de comerț internațional prin arbitraj. Aspecte generale privind arbitrajul internațional	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,8)
6.	Arbitrajul comercial internațional	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,2,3,4)
7.	Legea aplicabilă în arbitrajul comercial internațional. Lex mercatoria.	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,7,11, 14)
8.	Intervenția statului în procedura arbitrală: intervenția statului în faza soluționării litigiului de către tribunalul arbitral; intervenția statului în faza recunoașterii/executării hotărârii arbitrale străine	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,7,12)
9.	Arbitrajul internațional al investițiilor străine	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1, 6,7)
10.	Soluționarea litigiilor dintre investitorii străini și statele gazdă în fața instanțelor statale. Posibilitatea creării unei curți internaționale de soluționare a litigiilor dintre investitorii străini și statele gazdă sub egida UNCITRAL	Predare interactivă. Dezbateri	2 ore (1,7,13)
11.	Executarea hotărârilor arbitrale străine în România. Executarea hotărârilor arbitrale străine în materia investițiilor și intervenția regulilor din dreptul Uniunii Europene	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,6,7)

12.	Utilizarea arbitrajului comercial internațional pentru soluționarea litigiilor în anumite domenii: sport, film	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1, 15,16)
13.	Soluționarea litigiilor de comerț internațional în fața instanțelor statale	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore (1,2,3)
14.	Privire de ansamblu asupra problematicei soluționării litigiilor de comerț internațional. Perspective de viitor. Concluzii	Predare interactivă. Dezbateri.	2 ore - noutăți legislative și bibliografice

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Carmen Tamara Ungureanu, *Dreptul comerțului internațional*, Editura Hamangiu, București, 2018.
2. Ioan Macovei, *Tratat de drept al comerțului internațional*, Editura Universul Juridic, București, 2014.
3. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, *Dreptul comerțului internațional - Tratat - Partea generală și partea Specială*, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2017.
4. Fouchard, Gaillard, Goldman, *On International Commercial Arbitration*, Edited by Emmanuel Gaillard and John Savage, Kluwer Law International, The Hague, Netherlands, 1999
5. Goode R., Kronke H., McKendrick E., *Transnational Commercial Law. Texts, Cases and Materials*, Second Edition, Oxford University Press, 2015
6. Zachary Douglas, *The International Law of Investment Claims*, Cambridge University Press, New York, 2009

Referințe suplimentare:

7. Carmen Tamara Ungureanu, *Dreptul internațional privat european în raporturi de comerț internațional*, Editura Hamangiu, București, 2021.
8. G. Rühl, *Alternative and Online Dispute Resolution for (Cross-Border) Consumer Contracts: A Critical Evaluation of the European Legislature's Recent Efforts to promote Competitiveness and Growth in the Internal Market*, în Journal of Consumer Policy, 2015
9. M. Philippe, *ODR Redress System for Consumer Disputes. Clarifications, UNCITRAL Works & EU Regulation on ODR*, în International Journal of Online Dispute Resolution, vol. 1, issue 1, 2014
10. Carlos Esplugues, Louis Marquis (Editors), *New Developments in Civil and Commercial Mediation. Global Comparative Perspectives*, Springer International Publishing Switzerland 2015
11. Drahozal Ch.R., *Contracting out of National Law: An Empirical Look at the New Law Merchant*, în Notre Dame Law Review, 2005
12. Sandra Synkova', *Courts' Inquiry into Arbitral Jurisdiction at the Pre-Award Stage. A Comparative Analysis of the English, German and Swiss Legal Order*, Springer International Publishing Switzerland, 2013
13. Marc Bungenberg, August Reinisch, *From Bilateral Arbitral Tribunals and Investment Courts to a Multilateral Investment Court*, în European Yearbook of International Economic Law, Special Issue, Springer, Switzerland, 2018
14. Ungureanu, Carmen Tamara, *Lex mercatoria în contractele de comerț internațional*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXII, Științe Juridice, nr. 1/2016, p. 5-28, indexat Heinonline, CEEOL, disponibil online la adresa: <http://pub.law.uaic.ro/>
15. Antoine Duval, Antonio Rigozzi, *Yearbook of International Sports Arbitration 2015*, Editura Springer, 2016
16. Leonardo V. P. de Oliveira, *Lex sportiva as the contractual governing law*, Int Sports Law J (2017) 17:101–116, <https://doi.org/10.1007/s40318-017-0116-5>

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Norme și cutume în materia soluționării litigiilor de comerț internațional	Prezentare și dezbateri.	1 oră (2,3,4)
2.	Medierea în Uniunea Europeană. Reguli aplicabile. Medierea desfășurată în cadrul	Dezbateri pe marginea unui articol din doctrină	1 oră (1,8)

	centrelor de arbitraj internațional Utilitatea medierii internaționale		
3.	Regimul juridic al acordului rezultat din mediere în statele membre ale Uniunii Europene comparativ cu viziunea americană	Dezbateri.	1 oră (1,12)
4.	Platforma Uniunii Europene în materia soluționării online a litigiilor, conform Regulamentului (UE) nr. 524/2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum. Modul de funcționare și obligațiile profesioniștilor	Aplicații practice.	1 oră (1, 14)
5.	<i>Class arbitration</i> : ce este și cum funcționează. Consecințele utilizării <i>class arbitration</i> asupra operatorilor de comerț internațional	Dezbateri pe marginea unui articol din doctrină.	1 oră (9)
6.	Convenția/clauza de arbitraj.	Prezentare și dezbateri. Analiza unui articol din doctrină	- 1 oră (10)
7.	Lex mercatoria	Prezentare și dezbateri.	1 oră (2, 5)
8.	Refuzul executării unei hotărâri arbitrale străine. Motive. Hotărâre arbitrală anulată în statul de origine; punerea ei în executare într-un alt stat. Soluții	Dezbateri pe marginea unui articol din doctrină.	1 oră (1,2,7)
9.	Arbitrajul internațional al investițiilor și soft law	Prezentare și dezbateri.	1 oră (1,2,11)
10.	Modelul CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement) - acord încheiat între Uniunea Europeană și Canada – pentru o curte internațională în materia investițiilor	Dezbateri	1 oră (2,15)
11.	Executarea hotărârilor arbitrale străine în România: studii de caz. Executarea hotărârilor arbitrale în materia investițiilor. Cazul Micula	Prezentare și dezbateri.	1 oră (1,2)
12.	Arbitrajul internațional în sport, ca activitate de comerț internațional. Tribunalul arbitral internațional de soluționare a litigiilor în basket (Basketball Arbitral Tribunal – BAT): cum funcționează, procedura, legea aplicabilă, anularea hotărârii arbitrale, executarea hotărârii arbitrale, cazuistică	Prezentare și dezbateri.	1 oră (6)
13.	Soluționarea litigiilor de comerț internațional în fața instanțelor statale. Studii de caz	Prezentare și dezbateri.	1 oră (1,2,3,4)

14.	Soluționarea litigiilor de comerț internațional. Prezent și viitor. Concluzii	Dezbateri	1 oră - noutăți legislative și bibliografice
Bibliografie Referințe principale: <ol style="list-style-type: none"> 1. Carmen Tamara Ungureanu, <i>Drept internațional privat european în raporturi de comerț internațional</i>, Editura Hamangiu, București, 2021 2. Carmen Tamara Ungureanu, <i>Dreptul comerțului internațional</i>, Editura Hamangiu, București, 2018. 3. Ioan Macovei, <i>Tratat de drept al comerțului internațional</i>, Editura Universul Juridic, București, 2014. 4. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, <i>Dreptul comerțului internațional - Tratat - Partea generală și partea Specială</i>, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2017. Referințe suplimentare: <ol style="list-style-type: none"> 5. Gilles Cuniberti, <i>Three Theories of Lex Mercatoria</i>, în <i>Columbia Journal of Transnational Law</i>, vol. 52, nr. 1/2013 6. Antoine Duval, Antonio Rigozzi (Editors), <i>Yearbook of International Sports Arbitration 2015</i>, T.M.C. Asser Press, The Hague, The Netherlands, 2016 7. Albert Jan van den Berg, <i>Should the Setting Aside of the Arbitral Award be Abolished?</i>, în <i>ICSID Review</i>, 2014 8. Jacqueline Nolan-Haley, <i>Mediation: The „New Arbitration“?</i>, în <i>Harvard Negotiation Law Review</i>, vol. 17, 2012 9. S.I. Strong, <i>Does Class Arbitration "Change the Nature" of Arbitration? Stolt-Nielsen, AT&T, and a Return to First Principles</i>, în <i>Harvard Negotiation Law Review</i>, vol. 17, 2012 10. Richard Garnett, <i>Coexisting and Conflicting Jurisdiction and Arbitration Clauses</i>, în <i>Journal of Private International Law</i>, vol. 3, nr. 3/2013 11. Andrea K. Bjorklund, August Reinisch, <i>International Investment Law and Soft Law</i>, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK, 2012 12. Carlos Esplugues, Louis Marquis (Editors), <i>New Developments in Civil and Commercial Mediation. Global Comparative Perspectives</i>, Springer International Publishing Switzerland 2015 13. Ungureanu, Carmen Tamara, <i>Lex mercatoria în contractele de comerț internațional</i>, în <i>Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași</i>, Tomul LXII, Științe Juridice, nr. 1/2016, p. 5-28, indexat Heinonline, CEEOL, disponibil online la adresa: http://pub.law.uaic.ro/ 14. Ungureanu, Carmen Tamara, <i>Soluționarea alternativă a litigiilor (SAL) dintre profesioniști și consumatori conform O.G. nr. 38/2015</i>, în volumul conferinței „160 de ani de învățământ juridic ieșean”, Editura Hamangiu, București, 2015, ISBN 978-606-27-0435-3, pp. 87-98. 15. Sangwani Patrick Ng'amb, <i>The Efficient Breach Theory in International Investment Law</i>, <i>Northwestern Journal of International Law & Business</i>, vol. 41, nr.3/2021, https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/njilb/vol41/iss3/2			

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cunoștințele dobândite la materia „Soluționarea litigiilor de comerț internațional” vor asigura integrarea în programele din domeniu. Pentru a satisface așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi aceste cunoștințe trebuie valorizate prin coroborarea cu cele acumulate în alte materii din sfera dreptului comerțului internațional și al dreptului afacerilor și prin includerea într-o formă adaptată în teza de doctorat a fiecărui doctorand, în funcție de tema tezei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare activă, însușirea noțiunilor teoretice.	examen	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Participare activă, aplicarea practică a cunoștințelor dobândite la curs prin studii de caz	Prezentare a unor studii de caz; prezentare a doctrinei relevante în materia tematicii de seminar. Elaborarea unei lucrări scrise pe o temă dată.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea aprofundată a mijloacelor de soluționare a litigiilor de comerț internațional.			

Data completării
15.09.2023

Titular de curs
Prof. Dr. Carmen Tamara
UNGUREANU

Titular de seminar
Prof. Dr. Carmen Tamara
UNGUREANU

Data avizării în departament
25.09.2023

Director Departament,
Prof. Dr. Carmen Tamara UNGUREANU